

med, at det hele var så sterilt, hvidt og gråt på gulve og vægge. Folk på psykiatriske afdelinger har jo ikke behov for sterilitet ... de skal jo ikke opereres.

– Og så blev jeg overrasket over stemningen. Folk sad i stolene og sagde ikke noget til hinanden, selv om de sad tæt ved hinanden – med et stift udtryk i øjnene og stive bevægelser. De mindede om balsamerede mumier. Enkelte strikkede helt hektisk.

– *Det lyder ikke som et sted for depressive?*

– Nej, når du ikke har det godt, bliver stemninger dobbelt forstærkede – derfor skulle man tro, de lagde vægt på, at der var nogle rare omgivelser. Jeg sagde til en ung læge, at jeg ikke brød mig om det sterile miljø – så sagde han: det kan jeg da ikke forstå – væggene er da lige nymalede ...

Elektrochok mod skilsmisseproblemer

– Det virker jo middelalderligt. De er ved at male fjernsynsstuen i øjeblikket – den havde en pæn rødlig farve, nu er den blevet malet hvid – ligesom alle de andre. Det var ellers den eneste hyggelige stue.

Det, jeg oplevede, var, at de andre patienter var meget mere opgivende i forhold til mig. Jeg var bare i en kortvarig desperadostemning. Jeg reagerede sådan, da jeg kom ind i det miljø, at jeg blev gal. Dem, der var der, vendte tingene indad – de blev ulykkelige. Jeg blev bare gal.

– Jeg tænkte, det er ikke *dig*, der kommer på det sted, der er noget galt med. Det er sku omgivelserne. Det er galt, at du skal komme ind i sådan et sterilt miljø. Det er galt, at man skal gøres forsvarsløs med medicin. Det var mærkeligt at træde ind, ramt af en opgivelsesfølelse – og så komme ind i noget, der var endnu mere opgivende.

Jeg fik et andet chok, allerede den første dag. Jeg kunne ikke holde ud, at alle folk bare sad og kiggede – weekenderne er meget stille, de er de værste – så gik jeg ind på en stue. Der ligger en patient i en seng. Hun er meget bleg. Og så rejser hun sig pludselig op og siger:

– Ja, jeg har det *rigtigt* dårligt – så nu har jeg valgt elektro-chok. Og det er jeg glad for! Så lægger hun sig ned igen. Hun sagde det med sådan et mærkeligt undskyldende ... opgivende smil ... det er svært at forklare

... Jeg blev helt ... jeg blokerede fuldstændig.

– *Hvorfor?*

– Jeg havde ikke ventet, de gav elektrochok. Jeg troede, at elektro-chok, det var passé ... jeg troede, man var gået væk fra det, fordi tanken om, at man dræber folks hjerneceller er umenneskelig. Jeg fik det virkelig dårligt, og så sagde jeg det til den unge læge ... at jeg var meget chokeret over, at de gav elektrochok.

– Så svarede han, at hun havde det så dårligt, at han var *glad* for, at hun *endelig* havde sagt ja ... Så mærkede jeg bare et enormt sug indvendig, du ved – hvad fanden gør man i den situation: når et menneske, der burde have forstand på tingene, sidder og siger den slags?

– *Jo, men måske havde hun brug for det?*

– Nej ... *jeg* synes i hvert fald, der er noget galt i, at man slår noget ihjel i folks organisme, det synes jeg ikke er menneskeligt. Folk er jo ikke syge på *den* måde ...

– Hun var meget deprimeret, fordi manden havde forladt hende efter 21 år ... det var hvad hun fejlede. Det kom som et chok for hende, det skete med dags varsel, at han forlod hende.

Hun havde været der i 14 dage, da de foreslog elektrochok ...

– *Var der ikke noget alvorligt – at hun havde forsøgt at hoppe ud fra 7. etage eller ... ?*

– Nej, det var slet ikke på den desperate måde, hun var deprimeret. Hun havde en virkelig indvendig smerte, forståeligt nok følte hun angst ved så pludseligt at skulle stå på egne ben.

– *Det er der jo mange kvinder, der har oplevet – uden at de får elektrochok bagefter ...*

– Ja, jeg *forstår* det jo heller ikke.

– *Hvad sagde lægerne selv var grunden?*

– Jamen, hun havde det så dårligt, og de bryder sig ikke om, at patienterne ligger inde i sengen ... de lægger vægt på, at vi er oppegående. Det betyder også noget, at der er *andre* i hendes familie, der har været indlagt på psykiatriske afdelinger som maniodepressive ...

– *Hvorfor det?*

– Fordi det er et indgroet system. Og man tror, at mennesker, der knækker sammen – at det skyldes arvelige faktorer. Det er en holdning, man har. Men man kunne høre, når man talte med de andre, at de havde deres